

394.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 25 czerwca 1929 r.

w sprawie wprowadzenia togi i biretu jako stroju urzędowego dla sędziów i prokuratorów przy rozprawach.

Na podstawie art. 128, 213 i 243 § 1 prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) postanawiam co następuje:

§ 1. Strojem urzędowym sędziów i prokuratorów przy rozprawach jest toga i biret (wzory).^{*)}

Sędziowie i prokurator mają birety na głowie przy odbieraniu przysięgi i ogłaszaniu sentencji wyroków; ponadto sędziowie wchodzi na salę rozpraw i wychodzą z sali w biretach.

§ 2. Toga jest suknią faldzistą z lekkiego czarnego materiału wełnianego (kamgaru), sięgająca powyżej kostek 25 cm. od ziemi i ma u góry odcinany karczek szerokości 21 cm. Toga u dołu ma w obwodzie 2 m. 70 cm. do 2 m. 78 cm. i od karczka w dół ułożona jest w kontrafałdy po 3 na obydwóch przedach togi i 7 na plecach. Środkowa kontrafałda na plecach togi posiada fałdy po obu stronach, a pozostałe są wszywane do karczka w kierunku rękawów.

Kołnierz togi jest okrągły, płasko wyłożony, zapinany pod szyję na haftkę. Szerokość kołnierza wynosi z tyłu 16 cm. a z przodu 18 cm. Końce kołnierza są ścięte, tworząc wycięcie w formie kąta prostego. Toga zapinana jest na 5 guzików rogowych, z których jeden umieszczony jest po prawej stronie tuż pod kołnierzem, a 4 dalsze zapinane kryto umieszczone są poniżej karczka.

Rękawy togi u góry ułożone są w 7 — 9 kontrafałd tworzących bufy. Rękawy mają u dołu w obwodzie 75 cm. i skrojone są w ten sposób, że po odwinięciu tworzą mankiety szerokości 10 cm., przymocowany z przodu do szwa rękawa. Wewnątrz rękawa przy przegubie ręki umieszczony jest zatrzask, na który można rękaw zapinać.

Przy kołnierzu togi wszyty jest żabot długości 21 cm. szerokości u dołu 28 cm. ułożony w 13 kontrafałd, z których środkowa szerokości 2 cm. posiada fałdy po obu stronach, a pozostałe biegną w kierunku rękawów. Żabot z prawej strony togi jest zapinany na guziczek.

Przody togi po obu stronach wewnętrznych mają podszycie (listwy) z tego samego materiału co toga, szerokości 10 cm.

Przód togi, boki i karczek są szyte podwójną stebnowką szerokości 0,5 cm., a karczek togi podszyty jest czarną podszewką.

Biret ma główkę skrojoną kulisto, wysokości w środku 17 cm. i brzeg sztywny w dolnej części przymocowany do główki; obwód górnej części brzegu jest o 6 — 8 cm. większy od dolnej części brzegu.

skutkiem czego brzeg u góry luźno odstaje. Brzeg biretu składa się z 4 równych części, w środku łukowato wyciętych tak, że wysokość każdej z tych części wynosi w środku 7 cm. a po obu stronach 10 cm.

§ 3. Strój sędziów różni się obszyciami na kołnierzu i mankietach togi, obszyciami biretu oraz kolorem żabotu i przedstawia się jak następuje:

1) Toga Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego ma kołnierz cały gronostajowy, mankiety z zielonego aksamitu (welwetu), a żabot zielony jedwabny; główka biretu zrobiona jest z zielonego aksamitu a brzeg pokryty gronostajem.

2) Togi prezesów Sądu Najwyższego mają kołnierz cały z zielonego aksamitu obramowany gronostajami, mankiety i żabot jak wyżej pod 1); biret ma główkę z zielonego aksamitu, a brzeg z czarnego aksamitu, obszyty u dołu paskiem z zielonego aksamitu.

3) Togi sędziów Sądu Najwyższego mają kołnierz i mankiety z zielonego aksamitu, a żabot czarny jedwabny; główka biretu uszyta z tego samego materiału co toga, a brzeg pokryty jest czarnym aksamitem z zielonym paskiem aksamitnym u dołu.

4) Strój prezesów sądów apelacyjnych jak wyżej pod 2) z tą różnicą, iż kolor zielony aksamitu na kołnierzu, mankietach i główce biretu zastąpiony jest kolorem czarnym, a mankiety oblamowane są aksamitem zielonym.

5) Togi prezesów sądów okręgowych mają kołnierz aksamitny czarny z 2 paskami z aksamitu zielonego, a mankiety, żabot i biret jak wyżej pod 4).

6) Sędziowie apelacyjni, okręgowi i grodzcy mają togi różniące się tylko tem, iż na kołnierzu uszytym z materiału togi, sędziowie apelacyjni mają naszyte 3 paski, sędziowie okręgowi 2 paski, a sędziowie grodzcy 1 pasek z zielonego aksamitu. Żaboty wszystkich tych tog sporządzone są z jedwabiu czarnego a mankiety tog i birety z materiału togi, przyczem mankiety mają lamówkę, a brzeg biretu jeden pasek z aksamitu zielonego.

7) Strój wiceprezesów sądów apelacyjnych i okręgowych tudzież naczelników sądów grodzkich jest taki sam, jak sędziów odnośnych sądów, z tą tylko różnicą, że mają oni żaboty z zielonego jedwabiu.

8) Przewodniczący sądów pracy i ich zastępcy używają tog, odpowiadających ich stanowisku sędziowskiemu.

9) Asesorowie sądowi, o ile biorą udział w rozprawach w wypadkach przewidzianych w art. 282 § 2 prawa o ustroju sądów powszechnych używają stroju urzędowego przewidzianego dla sędziów grodzkich.

§ 3. Sędziowie handlowi używają przy rozprawach tog i biretów przepisanych dla sędziów okręgowych.

§ 4. Strój urzędowy prokuratorów zasadniczo odpowiada strojowi sędziów z tą odmianą, że przyjęty w stroju sędziów kolor zielony odznak, w stroju prokuratora ma być zastąpiony kolorem czer-

^{*)} Wzory zostaną ogłoszone oddzielnie.

wonym; w szczególności strój urzędowy prokuratorów przedstawia się jak następuje:

1) Toga Pierwszego Prokuratora Sądu Najwyższego ma kołnierz z aksamitu (welwetu) czerwonego, obramowany gronostajami, mankiety z aksamitu czerwonego a żabot jedwabny czerwony; biret uszyty jest w całości z czerwonego aksamitu.

2) Togi prokuratorów Sądu Najwyższego mają kołnierz i mankiety z czerwonego aksamitu, żabot czarny jedwabny, główkę biretu uszytą z tego samego materiału co toga, a brzeg biretu pokryty czarnym aksamitem z czerwonym paskiem aksamitnym u dołu; ci jednak prokuratorz. Sądu Najwyższego, którym poruczono kierownictwo czynności prokuratorów przy poszczególnych izbach tegoż sądu, mają żaboty jedwabne czerwone.

3) Togi wiceprokuratorów Sądu Najwyższego mają kołnierz uszyty z materiału togi obramowany pasem z aksamitu czerwonego; mankiety, żabot i biret jak wyżej pod 2).

4) Togi prokuratorów sądów apelacyjnych mają kołnierz z czarnego aksamitu, obramowany gronostajami, mankiety z czarnego aksamitu oblamowane aksamitem czerwonym a żabot jedwabny czerwony; biret uszyty w całości z czerwonego aksamitu, przyczem brzeg biretu obszyty jest u dołu paskiem z czerwonego aksamitu.

5) Togi prokuratorów sądów okręgowych mają kołnierz z aksamitu czerwonego z 2 paskami z aksamitu czerwonego a mankiety, żabot i biret jak wyżej pod 4).

6) Togi wiceprokuratorów sądów apelacyjnych, wiceprokuratorów sądów okręgowych i podprokuratorów sądów okręgowych różnią się tylko tem, iż na kołnierzu uszytym z materiału togi, wiceprokuratorzy sądów apelacyjnych mają naszyte 3 paski, wiceprokuratorzy sądów okręgowych 2 paski, a podprokuratorzy sądów okręgowych jeden pasek z czerwonego aksamitu. Żaboty wszystkich tych togów sporządzone są z jedwabiu czarnego, a mankiety togów i birety z materiału togi, przyczem mankiety mają lamówkę, a brzeg biretu ma u dołu jeden pasek z aksamitu czerwonego.

7) Asesorzy sądowi, wyznaczeni do urzędu prokuratorowskiego (art. 260 § 2 prawa o ustroju sądów powszechnych), o ile biorą udział w rozprawach, używają stroju urzędowego, przewidzianego dla podprokuratorów sądów okręgowych.

§ 5. Sposób umieszczania naszyć na kołnierzach, mankielach, biretach i żabotach oraz ich wymiary są następujące:

1) Obramowanie gronostajowe na kołnierzu togi Pierwszego Prokuratora Sądu Najwyższego jest szerokie na 8 cm., a na kołnierzach togów prezesów Sądu Najwyższego, prezesów sądów apelacyjnych i prokuratorów sądów apelacyjnych — szerokie na 4 cm. Obramowania gronostajowe naszywane są w odległości 1 cm. od brzegu kołnierza.

2) Pasy aksamitne na kołnierzach togów wiceprokuratorów Sądu Najwyższego mają szerokość 8 cm. i naszyte są w odległości 0,5 cm. od brzegu kołnierza, zaś paski aksamitne na kołnierzach innych togów mają szerokość 2,5 cm. a naszyte są w ten sposób, iż pierwszy pasek biegnie wzdłuż całej krawędzi kołnierza w odległości 0,5 cm. od krawędzi, dalsze zaś paski biegną w odległości 0,5 cm. od paska poprzedniego wzdłuż kolistej krawędzi kołnierza i zachodzą pod część pierwszego paska wzdłuż wycięcia kołnierza.

3) Szerokość lamówki aksamitnej na mankielach po zewnętrznej stronie mankietu wynosi 2,5 cm.

4) Paski aksamitne umieszczane na brzegach biretu mają szerokość 2,5 cm. i naszyte są w odległości 0,5 cm. od krawędzi dolnej biretu.

5) Żaboty z czarnego jedwabiu mają u dołu lamówki szerokie na 1,5 cm., które przy togach dla sędziów są z jedwabiu zielonego a przy togach dla prokuratorów z jedwabiu czerwonego.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1929 r. Minister Sprawiedliwości osobnymi zarządzeniami oznaczy terminy, w których strój urzędowy ma być wprowadzony dla poszczególnych rodzajów sądów i w poszczególnych okręgach sądowych.

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*